

DECIZIE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:	Iulia Sîrcu
Judecătorii:	Ion Druță, Iuliana Oprea Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Camera de Licențiere,

în pricina civilă la cererea Camerei de Licențiere cu privire la retragerea licenței Gospodăriei Țărănești „Constantin Solza”,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Camera de Licențiere și menținută hotărârea Judecătoria Soroca din 17 noiembrie 2014,

c o n s t a t ă

La 09 octombrie 2014, Camera de Licențiere a depus cerere cu privire la retragerea licenței GȚ „Constantin Solza”.

În motivarea cererii petiționara invocă că în urma controlului planificat efectuat la 20 februarie 2014, s-a constatat că GȚ „Constantin Solza” în cadrul desfășurării activității licențiate, a încălcat prevederile art. art. 29 și 36 din Codul funciar, art. art. 4 alin. (3) lit. a) și 5 alin. (1) din Legea cadastratului bunurilor imobile, art. art. 11 alin. (1) și 7 lit. a) din Legea securității și sănătății în muncă, art. art. 10 alin. (3) lit. c) și 11 alin. (5) din Legea privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, și anume GȚ „Constantin Solza” a explorat terenul cu destinație agricolă în scopul extragerii substanțelor minerale utile, fără a schimba destinația terenului, precum și nu avea atestați un specialist în domeniul protecției muncii și unul în domeniul securității industriale.

Menționează Camera de Licențiere că la 02 aprilie 2014 a emis Prescripția nr. 04/75 privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, prin care titularul de licență a fost obligat să-și conformeze activitatea prevederilor actelor

legislative, solicitînd informarea în scris pînă la 03 iulie 2014 despre remedierea încălcărilor depistate, și anume: schimbarea destinației terenului, înregistrarea terenului în Registrul bunurilor imobile conform destinației modificate, atestarea unui specialist în domeniul protecției muncii și unul în domeniul securității industriale.

Indică petiționara că în legătură cu neexecutarea prescripției din 02 aprilie 2014, a fost emisă repetat de către autoritatea de licențiere Prescripția nr. 04/198 din 04 iulie 2014 cu privire la lichidarea încălcărilor condițiilor de licențiere, avertizînd despre posibila retragere a licenței, dacă încălcările menționate nu vor fi lichidate pînă la data de 04 octombrie 2014.

Pe cale de consecință, din motivul neexecutării prescripției repetate, Camera de Licențiere a emis Decizia nr. 298 din 06 octombrie 2014 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 038652 din 15 decembrie 2011 eliberată GȚ „Constantin Solza” pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

Solicită Camera de Licențiere retragerea licenței seria A MMII nr. 038652 din 15 decembrie 2011 eliberată GȚ „Constantin Solza” pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”, cu obligarea depunerii formularului licenței retrase la Camera de Licențiere.

Prin hotărîrea Judecătoriei Soroca din 17 noiembrie 2014, cererea Camerei de Licențiere a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 aprilie 2015, a fost respins apelul declarat de Camera de Licențiere și menținută hotărîrea Judecătoriei Soroca din 17 noiembrie 2014.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015, a fost admis recursul declarat de Camera de Licențiere, casată integral decizia Curții de Apel Bălți din 28 aprilie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016, a fost respins apelul declarat de Camera de Licențiere și menținută hotărîrea Judecătoriei Soroca din 17 noiembrie 2014.

La 07 aprilie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Camera de Licențiere a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016 și hotărîrii Judecătoriei Soroca din 17 noiembrie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a cererii.

În susținerea recursului, Camera de Licențiere invocă că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și au interpretat eronat legea.

Consideră eronat argumentul instanței de apel precum că GȚ „Constantin Solza” nu-și desfășoară activitatea de extragere a zăcămintelor minerale și respectiv nu poate încălca condițiile de licențiere dacă nu a demarat lucrări propriu-zise, deoarece solicitantul de licență este obligat să întrunească condițiile de licențiere încă de la momentul depunerii declarației pentru obținerea licenței, iar

respectarea condițiilor de licențiere și implicit a cadrului legal nu este condiționată de activitatea efectivă a întreprinderii. La caz, eliberarea licenței nu a fost condiționată de cerința schimbării destinației terenului raportat modului de folosință, această condiție urmînd a fi întrunită pe parcursul desfășurării activității antreprenoriale licențiate.

Menționează recurenta că intimata GȚ „Constantin Solza” nu a contestat actul de control nr. 04/54 din 20 februarie 2014 în care au fost indicate încălcările depistate, prezumîndu-se astfel că cele constatate de către autoritatea de licențiere au fost admise și acceptate, inclusiv și faptul că activitatea de extragere a zăcămintelor se desfășoară pe terenurile cu numerele cadastrale 7919107072, 73, 74, 75.

Afirmă Camera de Licențiere că nerespectarea a doua oară a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, atrage în mod obligatoriu retragerea licenței.

Consideră eronat argumentul instanțelor ierarhic inferioare precum că încetarea valabilității licenței constituie un impediment în dreptul de a se bucura de proprietate, deoarece sistarea valabilității licenței nu reprezintă o lipsire de proprietate, ci o măsură de control al folosirii proprietății.

La 29 aprilie 2016, în adresa intimatei GȚ „Constantin Solza” a fost expediată copia recursului declarat de către Camera de Licențiere cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2016 recursul declarat de către Camera de Licențiere a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

Potrivit art. 71 din Codul funciar, modificat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 24 din 04 martie 2016, în vigoare din 15 aprilie 2016, schimbarea destinației terenurilor agricole, cu excepția categoriilor de terenuri prevăzute la art.72 al prezentului Cod, se aprobă:

prin hotărîre a Guvernului – pentru terenul agricol proprietate a statului, cu avizul consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul;

prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea și, respectiv, prin hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei în a căror proprietate se află terenul agricol;

prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul proprietate a persoanei fizice sau juridice, în temeiul cererii proprietarului.

Schimbarea destinației terenurilor agricole se realizează conform procedurii prevăzute în regulamentul aprobat de Guvern.

Conform art. 6 alin. (2) Cod civil, legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. Alin. (3) prevede că de la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepția cazurilor în care legea nouă prevede altfel.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la data de 15 decembrie 2011, GȚ „Constantin Solza” i-a fost eliberată licența seria A MMII nr. 038652, valabilă până la 15 decembrie 2016, pentru desfășurarea genului de activitate – extragerea substanțelor minerale utile, și anume exploatarea zăcămintului de nisip-prundiș (f.d. 184).

La 12 februarie 2014, Camera de Licențiere a emis Decizia de control nr. 04/52 cu privire la efectuarea controlului de stat privind respectarea prevederilor legislației aferente reglementării prin licențiere a activității de întreprinzător de către GȚ „Constantin Solza” (f.d. 10).

În rezultatul controlului, potrivit Actului de control nr. 04/54 din 20 februarie 2014, s-a constatat că GȚ „Constantin Solza” efectuează lucrări miniere pe terenurile cu numerele cadastrale 7819107072, 73, 74, 75, terenul cu nr. cadastral 7819107072 avînd destinație agricolă. Totodată, s-a constatat că agentul economic a epuizat rezervele de substanțe minerale utile și nu le mai extrage din anul 2011. GȚ „Constantin Solza” nu a putut prezenta dovada înregistrării în Registrul bunurilor imobile și folosirii conform destinației a terenului cu nr. cadastral 7819107072, precum și s-a depistat că agentul economic nu dispune de un specialist atestat în domeniul securității industriale și un specialist în domeniul protecției muncii (f.d. 8-9).

Pe cale de consecință, la 02 aprilie 2014 Camera de Licențiere a emis Prescripția nr. 04/75 privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, prin care titularul de licență a fost obligat să-și conformeze activitatea prevederilor actelor legislative, solicitînd informarea în scris pînă la data de 03 iulie 2014 despre remedierea încălcărilor depistate, și anume: schimbarea destinației terenului, înregistrarea terenului în Registrul bunurilor imobile conform destinației modificate, atestarea unui specialist în domeniul protecției muncii și unul în domeniul securității industriale (f.d. 7).

În legătură cu neexecutarea prescripției din 02 aprilie 2014, a fost emisă repetat de către autoritatea de licențiere Prescripția nr. 04/198 din 04 iulie 2014 cu privire la lichidarea încălcărilor condițiilor de licențiere, avertizînd titularul de

licență despre posibila retragere a licenței, dacă încălcările menționate nu vor fi lichidate pînă la data de 04 octombrie 2014 (f.d. 6).

Urmare a neexecutării prescripției repetate, Camera de Licențiere a emis Decizia nr. 298 din 06 octombrie 2014 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 038652 din 15 decembrie 2011 eliberată GȚ „Constantin Solza” pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile” (f.d. 5).

La 09 octombrie 2014, Camera de Licențiere a depus cerere cu privire la retragerea licenței GȚ „Constantin Solza”, cu obligarea depunerii formularului licenței retrase la Camera de Licențiere.

Prin hotărîrea Judecătorei Soroca din 17 noiembrie 2014, cererea Camerei de Licențiere a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 aprilie 2015, a fost respins apelul declarat de Camera de Licențiere și menținută hotărîrea Judecătorei Soroca din 17 noiembrie 2014.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015, a fost admis recursul declarat de Camera de Licențiere, casată integral decizia Curții de Apel Bălți din 28 aprilie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016, a fost respins apelul declarat de Camera de Licențiere și menținută hotărîrea Judecătorei Soroca din 17 noiembrie 2014.

Analizînd circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi respins cu menținerea hotărîrilor instanțelor de judecată contestate, din următoarele considerente.

Instanța de recurs reiterează că Camera de Licențiere, depistînd în urma efectuării controlului planificat încălcări ale condițiilor de licențiere, a emis prescripțiile nr. 04/75 din 04 aprilie 2014 și nr. 04/198 din 04 iulie 2014 privind lichidarea încălcărilor, solicitînd GȚ „Constantin Solza” remedierea acestora, și anume: schimbarea destinației terenului, înregistrarea terenului în Registrul bunurilor imobile conform destinației modificate, atestarea unui specialist în domeniul protecției muncii și unul în domeniul securității industriale.

La 05 noiembrie 2014, GȚ „Constantin Solza”, în persoana directorului Constantin Solza, a expediat în adresa Camerei de Licențiere nota informativă, prin care a înștiințat autoritatea de licențiere că la GȚ „Constantin Solza” au fost angajați un specialist în domeniul protecției muncii și un specialist în domeniul securității industriale, anexînd acte confirmative, și anume permisul de exercitare nr. 4468-14 din 27 octombrie 2014, eliberat de către Ministerul Economiei lui Solza Constantin pentru desfășurarea activităților și/sau lucrărilor în domeniul securității industriale, precum și ordinul nr. 1 din 03 noiembrie 2014 de angajare a lui Coban Anatolie în calitate de specialist în domeniul protecției muncii (f.d. 46-49).

Privitor la cerința schimbării destinației terenului cu nr. cadastral 7819107072, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 24 din 04 martie 2016, în vigoare din 15 aprilie 2016, au fost modificate prevederile art. 71 din Codul funciar, potrivit cărora schimbarea destinației terenurilor agricole se aprobă prin decizia consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul proprietate a persoanei fizice sau juridice, în temeiul cererii proprietarului.

La caz, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, anexat la materialele pricinii, proprietar al terenului cu nr. cadastral 7819107072 este Solza Constantin – directorul GȚ „Constantin Solza” (f.d. 11).

Prin decizia Consiliului comunal Cremenciug nr. 4/2 din 16 septembrie 2010 „Cu privire la modificarea categoriei de destinație a terenurilor”, la cererea proprietarului Solza Constantin, a fost acceptată modificarea categoriei de destinație a terenurilor cu nr. cadastrale 7819107072, 7819107073, 7819107074, 7819107075, în terenuri destinate pentru extragerea zăcămintelor naturale, cu întoarcerea lor ulterioară în circuitul agricol.

Astfel, reieșind din prevederile legale noi și de faptul că conform art. 6 Cod civil, citat supra, legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare, instanța de recurs conchide că GȚ „Constantin Solza” s-a conformat prevederilor legale și a efectuat lucrări miniere pe un teren destinat pentru extragerea zăcămintelor naturale.

Or, prin decizia Consiliului comunal Cremenciug, menționată supra, a fost acceptată modificarea categoriei de destinație a terenurilor cu nr. cadastrale 7819107072, 7819107073, 7819107074, 7819107075, în terenuri destinate pentru extragerea zăcămintelor naturale și respectiv, avînd în vedere că de la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, modificarea destinației terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă nu se face prin hotărîre a Guvernului, așa cum prevedea art. 71 Cod funciar în redacția Legii nr. 356 din 23 decembrie 2005, ci prin decizia consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul proprietate a persoanei fizice sau juridice.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că în speță nu mai sunt întrunite temeiurile legale pentru a dispune retragerea licenței intimitei.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs consideră că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe privind respingerea cererii Camerei de Licențiere cu privire la retragerea licenței GȚ „Constantin Solza”, urmează a fi menținute.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Camera de Licențiere și a menține decizia Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Soroca din 17 noiembrie 2014.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Camera de Licențiere.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016 și hotărârea Judecătorei Soroca din 17 noiembrie 2014, în pricina civilă la cererea Camerei de Licențiere cu privire la retragerea licenței Gospodăriei Țărănești „Constantin Solza”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Iuliana Oprea

Nicolae Craiu

Mariana Pitic